Hoogheemraadschap van Rijnland

Deze nota betreft het thema 'peilbeheer'

Met peilbeheer beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook kán worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.076681

De verenigde vergadering

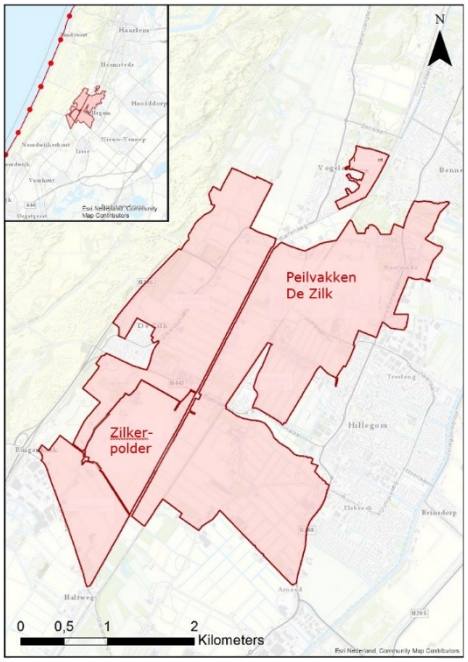
Besluit in de Zilkerpolder en Peilvakken De Zilk:

1. De peilen beter af te stemmen op de functie: agrarisch, overwegend bollenteelt, daartoe wordt in twee peilvakken de peilen met een aantal centimeter gewijzigd;
2. De peilvakgrenzen aan te passen;
3. Het watersysteem robuuster te maken door twee peilvakken te koppelen;
4. De doorstroming in het watersysteem te verbeteren door een duiker te vergroten;
5. De waterkwaliteit te verbeteren door één van de peilvakken te verbinden aan de boezem;
6. De peilbesluiten Zilkerpolder bijlage I en Peilvakken De Zilk bijlage II vast te stellen.

Context

Er wordt voor de Zilkerpolder en Peilvakken De Zilk een watergebiedsplan opgesteld. De twee polders zijn samengevoegd tot één watergebiedsplan.

Een watergebiedsplan heeft tot doel om uiterlijk in 2027 – in het gehele beheergebied – aan de normen voor wateroverlast te voldoen, de peilbesluiten te actualiseren en de waterkwaliteit te analyseren en waar mogelijk te verbeteren. Dit watergebiedsplan ligt overwegend in de gemeenten Noordwijk en Hillegom. En een heel klein gedeelte ligt in de gemeenten Bloemendaal en Lisse. Het land in dit watergebiedsplan wordt vrijwel geheel gebruikt voor de bollenteelt.

Overzichtskaart ligging de Zilkerpolder en Peilvakken De Zilk

Eerdere besluitvorming

- D&H hebben op 19 mei 2020 het ontwerp-peilbesluit vrijgegeven voor terinzagelegging;
- Het ontwerp heeft van 30 juli 2020 tot 24 september 2020 ter inzage gelegen;
- Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Argumenten

1.1. Met dit voorstel sluiten de peilen beter aan bij het landgebruik
Met het peilvoorstel faciliteren we de functie bollenteelt zo optimaal mogelijk. In peilvak 7a wordt het winterpeil met 2 cm verlaagd, omdat deze gekoppeld wordt aan het naastgelegen peilvak 7b. Deze verlaging komt de bollenteelt ten goede. Het vigerende winterpeil wordt in peilvak 5.1 verhoogd met 5 cm. Hierdoor is het verschil tussen zomer en winterpeil kleiner, waardoor de oevers minder afkalven. Ook sluit dit beter aan bij het huidige landgebruik.

1.2 Het peilvoorstel heeft geen effect op de bodemdaling
De ondergrond bestaat voornamelijk uit zandgrond en is daarom niet gevoelig voor bodemdaling. Dit is ook op basis van vele decennia aan hoogtemetingen gecontroleerd.

2.1 De peilvakgrenzen komen overeen met de huidige praktijk
Bij het vorige peilbesluit zijn voor het eerst de peilvakgrenzen gedefinieerd. In de praktijk blijken echter enkele delen net binnen of net buiten deze grenzen te vallen. Dat wordt met dit nieuwe peilbesluit rechtgezet.

Zie de bijlage 1 voor een overzicht van de wijzigingen in de indeling van de peilvakken met nieuwe peilvakcodes, de waterpeilen en de effecten van het peilvoorstel.

3.1 Er worden 2 peilvakken aan elkaar gekoppeld
De koppeling van peilvak 7a en peilvak 7b, tot peilvak 7, zorgt ervoor dat het water beter afgevoerd kan worden naar het gemaal. Ook wordt hevige regenval over een groter oppervlak verdeeld, waardoor de kans op wateroverlast vermindert. Bijkomend voordeel is dat het de vismigratie bevordert. De polders voldoen aan de normering voor wateroverlast zoals deze in de provinciale omgevingsnorm zijn benoemd. (Omgevingsverordening Zuid-Holland)

4.1 Er wordt een duiker vergroot
Een aantal opeenvolgende duikers in peilvak 6.2 veroorzaakt opstuwing. De duiker met de meeste opstuwing wordt vergroot, zodat de peilstijging veroorzaakt door de overige krappe duikers acceptabel wordt.

5.1 Peilvak 10.3 wordt afgekoppeld van de polder en verbonden met de boezem
Met twee ruime duikers wordt de koppeling naar de boezem gemaakt. Vissen en andere (water)dieren krijgen de kans om dit gebied te bereiken, waardoor de ecologische waterkwaliteit wordt verbeterd in dit ecologisch kansrijke gebiedje. Door peilvak 10.3 af te koppelen van het nutriëntrijke water uit de polder met bollenteelt wordt ook de chemische waterkwaliteit marginaal verbeterd.

In bijlage 2 staat een overzicht van de maatregelen.

1 t/m 5 Er is rekening gehouden met wensen uit het gebied
Gedurende het hele proces zijn de belanghebbenden betrokken geweest. Er is gesproken met eigenaren, gebruikers, gemeente Noordwijk en Hillegom en de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Door deze aanpak hebben belanghebbenden hun inbreng kunnen geven en is met hun wensen/ideeën rekening gehouden in de afweging. Over het algemeen zijn de belanghebbenden tevreden met het huidige watersysteem en de aanpassingen die worden voorgesteld.

6.1 Het actueel houden van peilbesluiten is wettelijk verplicht
Met het vaststellen van deze peilbesluiten beschikt Rijnland over actuele peilbesluiten voor dit gebied conform de verplichting uit artikel 4.5 van de Waterverordening Rijnland en uit artikel 6.39 lid 1 en 2 van Omgevingsverordening Zuid-Holland en hebben de ingelanden rechtszekerheid over het peilbeheer. Deze polders vallen zowel in Noord-Holland als Zuid-Holland.

Financiële consequenties

De totale kosten van de maatregelen zijn opgenomen in de Programmabegroting 2021 en het MJP 2021-2024 en via de SSK-systematiek geraamd op € 145.000. De maatregelen worden bekostigd uit het WGP clusterkrediet. Op hoofdlijnen worden de volgende kostenposten onderscheiden:

Bouwkosten	€ 70.000
Engineeringskosten	€ 20.000
Overige bijkomende kosten	€ 25.000
Risicoreservering	€ 30.000
Investeringskosten inclusief BTW	€ 145.000

Risico's

1 t/m 5 De uitvoering van de maatregelen valt in de praktijk iets anders uit
Op dit moment is nog niet zeker of de maatregelen precies zó worden uitgevoerd als beschreven in bijlage 2. Uitvoering van 6-tal maatregelen in Peilvakken De Zilk is wel noodzakelijk voor het instellen van de peilen. Er moeten nog een aantal gesprekken gevoerd en overeenkomsten gesloten worden met grondeigenaren en de gemeente. Daarnaast moeten de conditionerende onderzoeken afgerond worden. Dit risico wordt laag geacht.

Bijlagen

1. Overzicht van de voorgestelde peilen en effecten
2. Overzicht van de maatregelen

Aparte bijlagen:

I. VV peilbesluit Zilkerpolder, inclusief kaart
II. VV peilbesluit Peilvakken De Zilk, inclusief kaart

Bijlage 1. Overzicht van de voorgestelde peilen en effecten

Oude code peilvakken	Nieuwe code peilvakken	Peilbesluitpeil [m NAP]		Peilvoorstel [m NAP]		Drooglegging bij peilvoorstel [m]	
		zp	wp	zp	wp	zomer	winter
RL-ZILK-04	RL-402-04	-0,61	-0,79	-0,61	-0,79	0,56	0,74
RL-ZILK-5A	RL-402-05.2	-0,61	-0,76	-0,61	-0,76	0,57	0,72
RL-ZLK-05BC	RL-402-05.1	-0,61	-0,87	-0,61	**-0,82**	0,50	0,71
RL-ZILK-06.2	RL-402-06.2	-0,61	-0,77	-0,61	-0,77	0,52	0,68
RL-ZILK-06.3	RL-402-06.3	-0,61	-0,77	-0,61	-0,77	0,52	0,68
RL-ZILK-07A	RL-402-07	-0,61	-0,87	-0,61	**-0,74**	0,53	0,66
RL-ZILK-07B		-0,61	-0,74				
RL-ZILK-08	RL-402-08	-0,61	-0,82	-0,61	-0,82	0,53	0,74
RL-ZILK-09	RL-402-09	-0,61	-0,81	-0,61	-0,81	0,50	0,70
RL-ZILK-10.1	RL-402-10.1	-0,61	-0,75	-0,61	-0,75	0,50	0,64
RL-ZILK-10.2	RL-402-10.2	-0,61	-0,75	-0,61	-0,75	0,53	0,67
OR-1.03.1.1	OR-1.03.1.1	-0,86	-0,97	-0,86	-0,97	0,65	0,76
OR-1.03.1.2	OR-1.03.1.2	-0,80	-0,97	-0,80	-0,97	0,48	0,65

Effecten peilvoorstel

Effecten op het watersysteem	**+**	Het samenvoegen van peilvakken 7a en 7b zorgt voor een robuuster watersysteem. Door het verwijderen van de peilvakscheiding kan het water zowel in het noorden van het peilvak als in het zuiden worden afgevoerd door een gemaal. De verhoging van het winterpeil in peilvak 5.1 zorgt ervoor dat oevers minder snel inzakken, omdat het verschil tussen zomer en winterpeil kleiner wordt.
Uitstralingseffecten grondwater	**+-**	De peilwijzigingen zijn minimaal, waardoor de grondwaterstanden niet noemenswaardig veranderen.
Waterkwaliteit	**+**	Het peilvoorstel heeft een licht positief effect op de waterkwaliteit. Door het aansluiten van een klein gedeelte van de polder aan de boezem d.m.v. een ruime duiker, wordt visverspreiding gestimuleerd. Dit komt de waterkwaliteit in dit gedeelte ten goede. Hetzelfde geldt voor de koppeling van peilvak 7a en 7b.
Landbouw	**+**	In het gebied komt veel bollenteelt voor. Het peilvoorstel komt nagenoeg overeen met de normen voor dit type landbouw. Het effect is licht positief met het nieuwe peilvoorstel.
Natuur	**+**	Het effect op de natuur is licht positief door het verbeteren van de vismigratie en visverspreiding.
Archeologie en cultuurhist. waarden	**+-**	Het peilvoorstel heeft een neutraal effect op de archeologie. Er is geen indicatie dat relicten beter of minder goed beschermd worden met de voorgestelde peilen.
Landschap	**+-**	Het peilvoorstel heeft geen effect op het landschap. De landschappelijke waarden blijven bestaan.
Bebouwing	**+-**	Het peilvoorstel verschilt dusdanig weinig dat dit geen effect heeft op de aanwezige bebouwing.
Financiële belangen	**+-**	Er worden geen verandering aan opbrengst in het gebied verwacht.
Bodemdaling	**+-**	De bodem bestaat voornamelijk uit zandgrond en is niet gevoelig voor bodemdaling.

Legenda:
++: groot positief effect
+: redelijk positief effect
+-: neutraal effect
-: redelijk negatief effect
--: groot negatief effect

Download via https://www.rijnland.net/dezilk op rijnland.net de toelichting op het peilbesluit

Bijlage 2. Overzicht maatregelen

De volgende maatregelen worden voorgesteld in Peilvakken De Zilk:

1. Wateroverlast(normering)/Peilbeheer:
    a. Stuw tussen peilvakken RL-ZILK-07A en -07B verwijderen. Hierdoor worden peilvakken RL-ZILK-07A en -07B samengevoegd tot een nieuw een peilvak. Dit nieuwe peilvak 7 op het peil van peilvak RL-ZILK-07B brengen.
2. Wateroverlast (hydraulisch)/Waterkwaliteit:
    a. Vergroten van een duiker in peilvak RL-ZILK-06.2 in samenwerking met de gemeente Hillegom.
3. Waterkwaliteit:
    a. Twee duikers realiseren waardoor afgesloten gebied wordt gekoppeld aan de boezem. Duikers groot genoeg maken, zodat vis zich makkelijk kan verplaatsen.
4. (Peil-)beheer:
    a. Peilen aanpassen om beter aan het landgebruik aan te sluiten.
    b. Een watergang opwaarderen in peilvak RL-ZILK-07B om een aaneensluitend hoofdwatersysteem te creëren.

In de Zilkerpolder worden geen fysieke maatregelen voorgesteld.

Maatregelenkaart

